

Vlaanderen
is diervriendelijk

Huisdierwijzer pijlgifkikkers

Dendrobatidae

DEPARTEMENT
OMGEVING

vlaanderen.be/huisdierinfo

INHOUD

1 Overzicht 3
2 Natuurlijk gedrag en behoeften 4
3 Huisvesting en verzorging 5
3.1 Huisvesting 5
3.1.1 Gezelschap 5
3.1.2 Bodembedekking en inrichting 6
3.1.3 Temperatuur 6
3.1.2 Water en de luchtvochtigheid 6
3.1.3 Full spectrum lamp en verwarming 7
3.1.4 Dagelijks lichtritme en de seizoenen 7
3.1.5 Verrijking 8
3.2 Voeding 8
3.3 Verzorging 9
4 Gedrag en omgang met het dier 10
5 Gezondheid 10
5.1 Voortplanting en bijhorend gedrag 10
5.2 Meest voorkomende gezondheidsproblemen 10
6 Aankoop of adoptie 11
7 Kosten 13

1 OVERZICHT

Voer
Om gezond te blijven, heb ik levende insecten en extra vitamines en mineralen nodig.

Luchtvochtigheid
Ik drink niet, maar haal mijn water uit de lucht en waterplasjes via mijn huid. Daarom moet de luchtvochtigheid steeds hoog zijn.

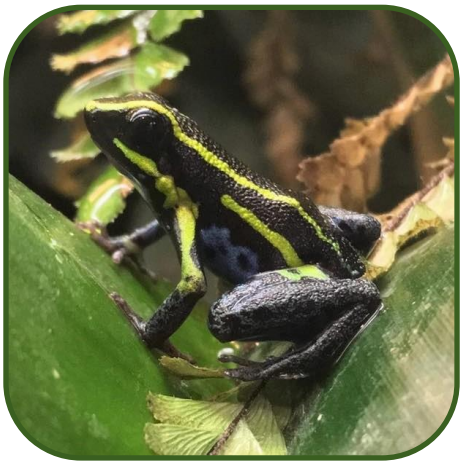
Terrarium
Ik heb graag veel schuilplaatsen en ben een uitstekende klimmer.

Giftig?
In het wild ben ik giftig, maar na enkele generaties als huisdier niet meer. Wel is mijn slijmhuid kwetsbaar dus raak me zo weinig mogelijk aan.

Geluid
Ik kwaak, zoem en tjilp om met soortgenoten te communiceren. Afhankelijk van mijn soort kan ik heel luid zijn.

Gezelschap
Afhankelijk van mijn soort leef ik graag in groep of kan je mij niet samen zetten met dieren van hetzelfde geslacht.

Temperatuur
Ik ben koudbloedig en heb, afhankelijk van de soort, een omgevingstemperatuur van 23 tot 27 °C nodig.

2 NATUURLIJK GEDRAG EN BEHOEFTEN

Pijlgifkikkers zijn amfibieën die behoren tot de familie van de *Dendrobatidae*. Er zijn meer dan 150 soorten die onderling verschillen in kleur, grootte en patroon. Kikkers van het geslacht *Ranitomeya* worden 1,5 tot 3 cm groot, die van het geslacht *Dendrobates,* zoals de blauwe pijlgifkikker, kunnen 4 tot 6 cm groot worden. Andere veel gehouden geslachten van pijlgifkikkers zijn *Ameerga*, *Epipeobates*, *Adelphobates*, *Andinobates*, *Excidobates*, *Oophaga*, *Phyllobates* en *Hyloxalus*.

In het wild leven ze in de tropische regenwouden van Zuid-Amerika op de grond en in bomen. Er heerst een temperatuur tussen 24 en 28 °C en een luchtvochtigheid van 80 tot 90%. Afhankelijk van de soort en haar natuurlijke leefomgeving kunnen deze waarden afwijken. Pijlgifkikkers leggen hun eieren af op een vochtige ondergrond en dragen nadien de dikkopjes naar water waarin ze opgroeien. Een pijlgifkikker is een koudbloedig dier wat betekent dat de lichaamstemperatuur grotendeels afhangt van de omgevingstemperatuur. Als het te koud is, remt het metabolisme af en kunnen de dieren hun voer niet goed verteren of hebben ze onvoldoende energie om te bewegen.

Ze kunnen zeer goed klimmen en ook behoorlijke sprongen maken. Gevaar voelen ze aankomen door o.a. trillingen waarna ze wegspringen. Ze kunnen goed zien, waarschijnlijk zien ze ook ultraviolet licht. Hun gehoor is echter niet zo goed als hun zicht. Het kwaken, tjilpen en zoemen van de mannelijke pijlgifkikkers kan zeer luid zijn, en vermoedelijk doen ze het om met hun geluidstrillingen vrouwelijke soortgenoten over lange afstanden te lokken. Het geluid kan zeer overheersend zijn en urenlang aanhouden. Sommige *Dendrobates*-soorten maken opvallend minder geluid dan andere pijlgifkikkers.

In het wild eten pijlgifkikkers allerlei soorten geleedpotigen zoals spinnen, mieren en vliegjes. De giftige stoffen die van nature aanwezig zijn in hun prooidieren gebruiken de kikkers om zelf giftig te worden. In hun huid zitten allerlei gifklieren die actief worden wanneer de gifkikkers stress hebben. Hierdoor kunnen roofdieren de kikkers moeilijk of niet oppakken of opeten. Sommige kikkers zijn zo giftig dat één kikker genoeg gif heeft om 50 mensen te doden. De felle kleuren van de pijlgifkikkers waarschuwen de roofdieren voor hun giftigheid.

Pijlgifkikkers kunnen 10 tot 15 jaar oud worden in gevangenschap. Hiervoor hebben ze wel een uitstekend klimaat nodig (warm en vochtig) en een divers dieet. Hoe beter de verzorging voldoet aan de behoeftes van de pijlgifkikker, hoe beter hij zal overleven.

Indeling in het dierenrijk

Rijk	*Animalia* (Dieren)
Stam	*Chordata* (Chordadieren)
Klasse	*Amphibia* (Amfibieën)
Orde	*Anura* (Kikkers)
Familie	*Dendrobatidae* (Pijlgifkikkers)

3 HUISVESTING EN VERZORGING

3.1 HUISVESTING

Een pijlgifkikker heeft een tropisch regenwoudterrarium nodig van minimaal 60 liter per volwassen dier van 5 cm of voor een koppel van de kleinere *Ranitomeya*-soorten. Hoe groter het terrarium, hoe beter je voldoet aan de behoeftes van je pijlgifkikker. Afhankelijk van de soort leven ze in bomen of op de bodem. Voor boomlevende soorten is voldoende hoogte met beklimbare inrichting in het terrarium essentieel. Voor bodemlevende soorten is vooral het bruikbare oppervlak van belang.

In een klein terrarium geeft een roostertje voldoende ventilatie, maar vermijd tocht of grote temperatuurschommelingen. In een groot terrarium kan er soms extra mechanische ventilatie nodig zijn. De ruiten mogen in de voormiddag vochtig zijn, maar moeten in de loop van de dag opdrogen. Een goed sluitende overkapping voorkomt dat het dier via de vegetatie ontsnapt.

Plaats het terrarium op een stevige ondergrond en op een rustige plaats. Trillingen kunnen voor stress zorgen. Voorzie een achterwand in het terrarium, dan voelt het dier zich beschut en veilig.

In het terrarium moeten de volgende zaken aanwezig zijn:

- een fullspectrum uv-lamp (afhankelijk van de soort!) en eventueel een reflectorlamp
- een koelere plek met grote takken en planten
- een schuilplaats op een warme en een op een koele plek
- veel klimmogelijkheden in de vorm van grote planten
- een hygrometer, om zeker te zijn dat de luchtvochtigheid overdag minstens 50 à 60% bedraagt en ’s nachts minstens 80 tot 90%
- een plantenspuit en/of watervernevelaar
- Er bestaat ook een zeer gespecialiseerd huisvestingssysteem, namelijk een bioactief terrarium. Hierbij wordt een zelfvoorzienend ecosysteem nagebootst waarin planten, dieren en micro-organismen samenwerken om een natuurlijke leefomgeving te creëren. Het verschilt van een natuurlijk ingericht terrarium door de aanwezigheid van natuurlijke processen. Het starten van een bioactief terrarium vereist kennis over je gehouden dier. Vraag hiervoor advies in de speciaalzaak of aan ervaren houders.

3.1.1 Gezelschap

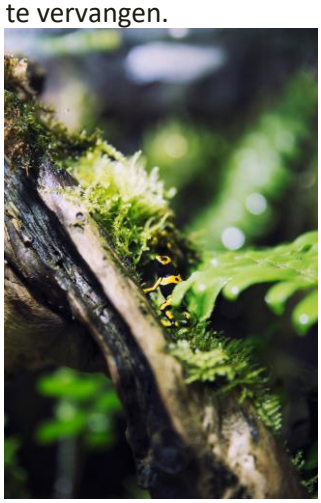
Een pijlgifkikker kan over het algemeen goed alleen gehouden worden. Een koppel kan ook, het beste hou je slechts één mannelijke en één vrouwelijke pijlgifkikker van dezelfde soort samen. Dieren van hetzelfde geslacht kunnen, afhankelijk van de soort, onderling zeer agressief worden. Vraag na bij een gespecialiseerde dierenarts, kenner of speciaalzaak hoeveel individuen van de door jou gekozen soort je het beste kan houden.

3.1.2 Bodembedekking en inrichting

Gebruik verschillende lagen in de bodem. Breng eerst een drainagelaag aan, bijvoorbeeld met hydrokorrels of een aquariumfiltermat. Daarboven komt een bodembedekkende laag van schorsstukjes of fijn grind. Dek deze vervolgens af met een laag bladeren

Zorg dat de kikker zich zeker op een plek tussen en onder de bladeren kan verschuilen. De dieren durven weleens het substraat oppikken als ze een prooi vangen, dus gebruik geen fijne bodembedekkers zoals zand. Hou de bodem proper, want door de hoge luchtvochtigheid kan de bodembedekking immers gaan schimmelen. Vergeet niet om te nat en vuil bodemmateriaal om de paar dagen te vervangen.

In de vrije natuur leven sommige pijlgifkikkersoorten in bomen. Zorg dus met planten in het terrarium voor voldoende klim- en schuilmogelijkheden. *Bromelia*-planten worden veel gebruikt, maar andere stevige planten, zoals varens en klimplanten, kunnen natuurlijk ook. Gebruik planten die niet giftig zijn en veel bladeren hebben. Verschillende soorten kweekmos en vochtig boomschors of holle kurk zijn een goede aanvulling. Besteed vooral aandacht aan schaduwplekjes, want de pijlgifkikker houdt van de schemering en schaduw. Voor de inrichting kan je de buitenste delen van kokosnoten, stenen, kurk en bloempotten gebruiken.

Maak met een aantal takken schuilplaatsen. Zet zware stenen en planten altijd rechtstreeks op de bodem van het terrarium, nooit op de bodembedekking. Zo voorkom je dat deze kantelen en je dier verwonden.

3.1.3 Temperatuur

Voor soorten die leven in lager gelegen gebieden zijn de optimale boven- en ondergrens 25 tot 27 °C. Voor soorten die van nature in berggebieden voorkomen, waar het wat koeler is, schommelt de temperatuur idealiter rond de 23 °C.

Let op met temperaturen hoger dan 32 °C, want zelfs een korte blootstelling daaraan kan dodelijk zijn. Begin bij twijfel met lagere temperaturen en verhoog gradueel. Als de kikkers zich goed voelen zullen ze goed eten en alert zijn. Volg de temperatuur vooral in de zomer goed op. Een thermometer in het terrarium is noodzakelijk om de minimum- en maximumtemperatuur goed in het oog te houden. Om oververhitting te voorkomen, plaats je een terrarium nooit rechtstreeks in het zonlicht of nabij een warmtebron.

3.1.2 Water en de luchtvochtigheid

Pijlgifkikkers leven in een vochtig tropisch klimaat, dus zorg dat de luchtvochtigheid minimaal 70% bedraagt. Idealiter bedraagt ze 80 à 90%, want zo wordt het natuurlijk habitat van de kikker het best nagebootst. Met een hygrometer kan je de luchtvochtigheid controleren. Installeer een watersproeier. Een goede verhouding bewaren tussen de luchtvochtigheid en ventilatie is soms een uitdaging. Als vuistregel geldt dat de ruiten in de voormiddag vochtig moeten zijn, maar in de loop van de dag moeten opdrogen.

Wanneer in het terrarium regelmatig gesproeid wordt en er planten aanwezig zijn dan is het niet nodig om een ondiep waterbad te voorzien. In een quarantaineterrarium of terraria zonder sproeiers en planten is het wel noodzakelijk om een voldoende groot waterbad of meerdere baden te voorzien. Let er op dat het dier niet kan verdrinken en dat het gemakkelijk uit het bad kan komen. De kikkers zwemmen niet, maar moeten wel nat kunnen zitten als ze dat willen.

3.1.3 Full spectrum lamp en verwarming

De meeste pijlgifkikkers leven in schaduwrijke en donkere omgevingen. Een lichtbron met een lage dosis uv-licht is slechts aangeraden voor enkele soorten gifkikkers. Uv-B-licht is nodig voor de aanmaak van vitamine D3 en uv-A-licht zorgt voor pigmentvorming. Daarom is het wel noodzakelijk om, in het geval geen uv-verlichting wordt voorzien, voldoende vitaminesupplementen te gebruiken in de voeding van je pijlgifkikker.

Voorzie zeker zeer veel schuilplekken met vegetatie waar de kikkers beschutting vinden voor het licht. Plaats de uv-lamp buiten het terrarium om te vermijden dat het lokaal te sterk opwarmt op één plaats in het terrarium en dat dieren zich kunnen verbranden aan de lamp.

Je kan de juiste temperatuur verkrijgen door een verwarmingsinstallatie onder het terrarium te plaatsen. Deze installatie koppel je dan aan een regelbare thermostaat, met een sensor die net boven de vloer van het terrarium geplaatst is. Pijlgifkikkers zoeken namelijk verkoeling in de bodem maar als die door bodemverwarming te warm is, dan kan dit fataal zijn voor de kikker. Ook reflectorlampen kunnen als warmtebron dienen. Halogeenlampen hebben als nadeel dat de warmte die ze genereren zeer plaatselijk is en zijn dus af te raden. Je hebt ook de mogelijkheid om het terrarium te plaatsen in een ruimte waar de algemene temperatuur voldoende warm is.

Kikkers kunnen plaatselijke oververhitting niet goed inschatten en kunnen daarom ernstige brandwonden oplopen. Vermijd daarom contact tussen de kikker en de verlichting. Hou bij de inrichting van het terrarium hiermee rekening en let ook op de takken. Ook warmtematten, warmtekabels en warmtestenen drogen de omgeving en bodembedekking uit en zijn niet geschikt om in het terrarium te gebruiken.

3.1.4 Dagelijks lichtritme en de seizoenen

Pijlgifkikkers hebben elke dag 12 uren licht en 12 uren duisternis nodig. Met timers op alle licht- en warmtebronnen kan je dit automatisch regelen. Je hoeft de seizoenen niet na te bootsen.

3.1.5 Verrijking

Verrijking[1] helpt tegen afwijkend gedrag. Door nieuwe prikkels te geven stimuleer je het dier en doorbreek je zijn dagelijkse routine. Een niet verrijkte huisvesting is bovendien stresserend voor pijlgifkikkers. Je kan variatie voorzien in voeding, in klimmogelijkheden, inrichting... Maak slim gebruik van de beschikbare ruimte om het terrarium complexer te maken. Voorzie bijvoorbeeld makkelijk beklimbare en toegankelijke plekken op verschillende hoogtes. Voeg een nieuwe niet-giftige plant toe of een tak met een andere textuur zoals een druivenstronk. De pijlgifkikker jaagt ook graag op vliegende insecten.

Planten zijn een ideale afwisseling en klimstructuren voor de pijlgifkikkers. Planten die goed te gebruiken zijn in een terrarium zijn:

- planten van het geslacht *Philodendron*
- planten van de bromeliafamilie
- planten van het geslacht *Ficus*
- orchideeën
- planten van het geslacht *Peperomia* of Selaginella

Verdiep je verder in de kenmerken van zijn natuurlijke omgeving om nog meer tegemoet te komen aan de behoeften en interesses van je dier. Het is een goed teken als het onderzoekend en nieuwsgierig is. Observeer dagelijks het dier om zijn gedrag en behoeftes te leren kennen. Een passief dier dat weinig gebruik maakt van de ruimte, is mogelijk ziek of geeft aan dat de omgeving niet goed voldoet, te koud is of tot verveling leidt. Zoeken naar manieren om je dier te verrijken is leuk, zowel voor mens als dier!

3.2 VOEDING

De voedingsbehoefte van de kikkers varieert naargelang hun levenscyclus. Kikkervisjes eten spirulina-vlokken (algen), en ze mogen die onbeperkt krijgen. Daarnaast voeder je ze visvoer of speciaal larvenvoer. Sommige larven kunnen echter alleen succesvol worden grootgebracht wanneer ze zich voeden met onbevruchte eitjes van het moederdier.

Volwassen kikkers voer je 3 maal per week levende insecten. Er zijn verschillende insecten te koop, zoals krekels van 1 tot 7 dagen oud en fruitvliegjes. De insecten moet je bestuiven met een vitamine- en mineralenpoeder dat je kan kopen in de dierenspeciaalzaak. Dit is nodig omdat het voer anders onvoldoende vitamines en mineralen bevat met het risico op voedingstekorten. Je kan ook insecten kopen die verrijkt zijn. Deze moet je nog steeds wat bestuiven ondanks dat ze zijn gekweekt met een hoge dosis vitaminen en mineralen. Je moet verrijkte insecten echter wel snel na aankoop aan de kikkers geven omdat de voedingswaarde binnen 2 dagen daalt. Pijlgifkikkers drinken niet, ze krijgen vocht binnen via de huid en hun eten.

[1] Via voedsel of kunstmatige voorwerpen, inrichting van het verblijf, geuren of interactie met soortgenoten of andere diersoorten nieuwe en positieve prikkels aan het dier aanbieden om de kwaliteit van het leven van in gevangenschap gehouden dieren, te verbeteren.

In de eerste plaats is het belangrijk dat de pijlgifkikkers goed eten. Als ze te dik worden kan je het voedsel verstoppen als vorm van voedselverrijking.

Wat voer je een pijlgifkikker?

Dagelijks voer	Met mate voeren	Niet voeren
Volwassen kikkers 2-3x/week 100% insecten zoals levende regenwormen, krekels, fruitvliegen, motten, vliegen …	Vette insecten en wormen bv. meelwormen, wasmotlarven…	Zeevruchten of vis
Jonge kikkers tot 1 jaar 2-3x/week: fruitvliegen, springstaarten, erwtenluizen...		Groenten
Kikkervisjes dagelijks spirulina-vlokken en vis- of larvenvoer		Fruit

3.3 VERZORGING

Dagelijks

- Geef kikkervisjes dagelijks algenvlokken en vis- of larvenvoer
- Verwijder voederresten en nog levende insecten na enkele uren
- Controleer de temperatuur en de luchtvochtigheid
- Besproei het terrarium ’s ochtends en ’s avonds met water, of zoveel als nodig om de juiste luchtvochtigheid (overdag en ’s nachts!) aan te houden, en gebruik daarvoor de plantenspuit of een watersproeier
- Hou de bodembedekking op enkele plaatsen in het terrarium vochtig, maar niet nat
- Vervang te natte bodembedekking en verwijder uitwerpselen, kijk uit voor schimmelvorming
- Controleer of de pijlgifkikker er gezond uitziet en zich normaal gedraagt

Minstens één keer per week

- Voer de volwassen kikkers 2 tot 3 maal per week

Maandelijks of indien nodig

- Reinig de terrariumwanden met heet water. Verwijder eventuele aanslag met een krabber
- Voer een grondigere onderhoudsbeurt uit wanneer de toestand van het terrarium dit vereist. Reinig het terrarium dan volledig met heet water of een terrariumreiniger die je kan kopen in de dierenspeciaalzaak. Spoel zeer grondig na! Verplaats het dier vooraf naar een tijdelijk onderkomen. Dit mag kleiner zijn, maar huisvest de dieren dan apart om agressie te voorkomen

Bioactieve terraria

- Een goed ingericht bioactief terrarium bevat een natuurlijk ecosysteem dat helpt bij de afbraak van organisch materiaal. Hierdoor blijft de onderhoudsbehoefte doorgaans beperkt tot het verzorgen van de planten en het reinigen van de ruiten
- Het volledig reinigen of ontsmetten van het terrarium wordt niet routinematig aanbevolen, omdat dit het aanwezige ecosysteem kan verstoren

4 GEDRAG EN OMGANG MET HET DIER

Pijlgifkikkers zijn mooie dieren om naar te kijken. In tegenstelling tot soortgenoten in het wild, zijn de kikkers die al enkele generaties in gevangenschap worden gehouden, niet giftig omdat ze de natuurlijke voedingsstoffen missen om hun gif aan te maken. Omwille van hun kwetsbare huid is het beter dat je ze niet aanraakt. Gebruik een bak om ze op te scheppen in plaats van ze op te pakken. Als het toch nodig is om ze op te pakken, draag dan latexvrije handschoenen. Kies poedervrije handschoenen, gewassen in water (zonder chloor of zeep). Op deze manier verwond je de kikkers niet. Als je de kikkers uit hun verblijf wil halen, manoeuvreer je ze het best naar een hoek. Met je ene hand vang je de kikker, met je andere hand ondersteun je het dier. De poten laat je uitstrekken, terwijl het hoofd tussen jouw duim en wijsvinger rust.

Transporteer het dier in een dicht geïsoleerde bak zodat het niet afkoelt onderweg. Zorg voor een beetje vochtige bodembedekking in de transportbak zodat het dier niet uitdroogt. Hiervoor kan je niet-geparfumeerde, natte watten of keukenrol gebruiken.

Pijlgifkikkers kunnen drager zijn van salmonella. Mensen met een zwakke immuniteit vermijden daarom best het contact met deze amfibieën.

5 GEZONDHEID

5.1 VOORTPLANTING EN BIJHOREND GEDRAG

De voortplanting in gevangenschap is ingewikkeld. Het belangrijkste is om te focussen op het correct huisvesten en voeren van de amfibieën.

Het paringsgedrag start met de lokroep van de mannelijke kikkers. Vrouwelijke dieren zullen toenadering zoeken en de mannelijke kikker stimuleren door hem aan te raken en te duwen. De mannelijke pijlgifkikkers met de beste conditie zijn het luidst. De vrouwelijke pijlgifkikker plaatst haar 3 tot 25 eieren per verzameling op een blad. Deze plaats wordt dan door beide ouders bewaakt. Ze verzorgen de eieren door ze te controleren en regelmatig te bevochtigen met urine. De kikkervisjes komen uit de eieren na 2 tot 3 weken. Wanneer de eieren uitkomen, verplaatst (meestal) de vader deze kikkervisjes naar een klein waterreservoir op de grond of in bomen. De kikkervisjes eten algen en larven van insecten of onbevruchte eitjes van het moederdier.

5.2 MEEST VOORKOMENDE GEZONDHEIDSPROBLEMEN

De gezondheid van de pijlgifkikkers kan je in de gaten houden door een mestonderzoek te doen, de voederopname goed in het oog te houden en de dieren te wegen. Als je de dieren bovendien regelmatig observeert, valt abnormaal gedrag sneller op. Als een dier vermagert, moet je zeker de oorzaak zoeken en aanpakken. Ga naar een gespecialiseerde dierenarts als het dier ziek is. Verminder het risico op ziektes door een uitstekende huisvesting en voeding.

De meest voorkomende ziekten bij pijlgifkikkers zijn:

- **Spindly leg syndrome (SLS)**
  Symptomen: neurologische aandoeningen en skeletafwijkingen.
  Dit wordt geassocieerd met verschillende parameters waaronder calcium, vitamine A en vitamine B. De aandoening kan enkel ontstaan tijdens de metamorfose. Contacteer een gespecialiseerde dierenarts.
- **Inwendige parasieten** bv. eencelligen **(***Zelleriella* sp, *Nyctotheroides* sp.) en flagellaten en wormen
  Symptomen: slechte conditie, vermageren, lusteloos zijn, veel in het water zitten.
  In een bloeduitstrijkje kunnen sommige bloedparasieten herkend worden. De dierenarts kan ook een mestonderzoek uitvoeren om gastro-intestinale parasieten op te sporen.
- **Uitwendige parasieten en huidinfecties** bv. schimmels, mijten en visluizen
  Symptomen: de huid en slijmlaag zijn aangetast, de dieren hebben jeuk en infecties.
  Zorg voor goede hygiëne en vervang alle bodembedekking en water.
- **Vitamine tekorten** bv. vitamine A of vitamine D
  Symptomen: aantasting van het weefsel van o.a. de tong, moeilijk vangen van voedseldieren, lusteloosheid, vermageren bij een vitamine A-tekort of algemene verzwakking, zwak immuunsysteem en samentrekken van spieren bij een vitamine D-tekort.
  Vitamine D-tekort kan ontstaan doordat te weinig calcium wordt ingenomen of ook als gevolg van een vitamine A-tekort omdat de kikkers dan moeilijkheden hebben met de vangcapaciteit van de tong.
- **Afwijkend gedrag en stress**
  Symptomen: lusteloosheid, verminderde eetlust, verminderd reproductief vermogen.
  Stress wordt veroorzaakt door blootstelling aan chemische producten (zoals schoonmaakmiddelen), ziektes, het aantal soortgenoten en de omgeving. Probeer zo goed mogelijk tegemoet te komen in de behoeftes van de dieren om stress te verminderen.

6 AANKOOP OF ADOPTIE

Voor het houden van pijlgifkikkers heb je redelijk veel kennis nodig. Zorg dat je van elke soort die je wil houden alle kenmerken en benodigdheden precies kent en dat je elke soort apart kan houden. Het terrarium moet goed onderhouden en ingericht worden, en dat is een technisch werk. Informeer je goed voor je tot de aanschaf overgaat.

Wegens zijn gevoelige huid moet het dier zo min mogelijk worden gehanteerd, het is vooral een prachtig kijkdier. Bedenk waarom je een pijlgifkikker als huisdier wilt en of het dier aan die verwachtingen kan voldoen.

De volgende vragen helpen je over de aankoop van een pijlgifkikker na te denken:

- Deze diersoort kan 10 tot 15 jaar oud worden, kan je er gedurende deze ganse periode voor zorgen?
- Begrijp je dat het geen knuffeldier is en beter niet wordt aangeraakt?
- Kan iedereen van het gezin tegen het harde geluid van de kikkers?
- Heb je de ruimte voor een terrarium?
- Begrijp je dat je dagelijks schoonmaakwerk hebt en regelmatig het terrarium moet reinigen en voorzien van stukjes nieuwe bodembedekking?
- Begrijp je dat je 3 maal per week een volwassen dier moet voeren met levende insecten?
- Is er een winkel in de buurt waar ze voederdieren hebben of ben je bereid die zelf te kweken?
- Is er iemand die de pijlgifkikker kan verzorgen als je op vakantie gaat?
- Heb je ongeveer 46 euro per maand over voor de voeding en verzorging van twee kikkers?

Koop pijlgifkikkers best bij hobbyfokkers, eventueel via verenigingen of in gespecialiseerde handelszaken. Een verantwoordelijke kweker zal je graag bijstaan met advies. Kies een verkoper bij wie de dieren er gezond uitzien, het terrarium en water proper zijn, en er voldoende ruimte is in het verblijf. Als je bij een handelszaak koopt, dan is de consumentenwetgeving van toepassing en heb je een wettelijke garantie op de gezondheid van de dieren.

Het is belangrijk dat je het verschil kent tussen dieren die in het wild gevangen worden en nakweekdieren. Vraag na of de dieren in gevangenschap gekweekt zijn! Het is sinds 1 januari 2025 namelijk verboden om dieren te houden die in het wild werden gevangen. Bovendien zijn dieren die in het wild gevangen zijn veel giftiger dan de nakweekdieren, ze kunnen verschillende ziektes meedragen en het vangen van wilde pijlgifkikkers is vaak niet duurzaam. Bovendien ervaren wildvangdieren veel stress tijdens het vaak langdurige transport.

De meeste pijlgifkikkers vallen onder de CITES-wetgeving, vraag naar de CITES-documenten bij de aankoop. Je moet altijd kunnen aantonen waar de kikkers vandaan komen. Nakweekdieren, dus dieren die niet in het wild gevangen werden, mogen vrij verhandeld worden, maar de verkoper moet bij de verkoop wel een overdrachtsverklaring zonder CITES-nummer geven.

Wees kritisch en durf vragen te stellen. Als koper ben je verantwoordelijk voor een goede keuze. Koop geen zwakke of zieke dieren, want zo hou je foutieve handel in stand. Vraag na of de dieren in gevangenschap gekweekt zijn! Let goed op of de dieren geen verwondingen of vervormingen hebben. Als je verwaarloosde dieren opmerkt, dan kan je dit melden bij Dierenwelzijn Vlaanderen via het Meldpunt verwaarloosde en mishandelde dieren.

Voordat je een pijlgifkikker mee naar huis neemt, moet het terrarium in orde zijn, zodat het warm is en klaar voor de komst van het dier. Een terrarium moet je zeker een maand voor de aanschaf van de pijlgifkikkers opstarten. Op deze manier zullen de planten gedijen in het terrarium en zal de omgeving stabiel zijn. Als je al een pijlgifkikker hebt, dan is het verstandig een nieuw dier een maand in quarantaine te houden om zo de insleep van ziektes te voorkomen. Na de aankoop moet het dier een aantal weken wennen aan de nieuwe situatie. Geef het dier die rust, want dit is een stresserende periode.

7 KOSTEN

De aankoopprijs van een pijlgifkikker begint bij 15 euro per stuk, afhankelijk van de leeftijd en kleur. Speciale varianten zijn duurder waarbij de prijs kan oplopen tot zelfs 2000 euro.

De aankoop van een terrarium en het meeste toebehoren is een eenmalige investering. Richtprijzen vind je hier.

Maandelijks kost een groep van twee dieren ongeveer 46 euro voor levend voer, voedingssupplementen, bodembedekking, elektriciteit en water. Als het dier ziek wordt of je wil kweken, kunnen de kosten hoog oplopen.

Wat kosten twee pijlgifkikkers jaarlijks?

Jaarlijkse kosten	Bedrag
Bodembedekking	150
Levende insecten en vitamine- en mineralenpoeder	200
Full spectrum lamp	60
Elektriciteit en water	110
Totaal	**520 euro**

Postadres
Koning Albert II-laan 15 bus 548
1210 Brussel
vlaanderen.be/dierenwelzijn